

Поет підчас облоги.

„Грѣшно въ годину слезъ и гора
Красу луны, небесь и моря,
И ласки милой воспѣвать.“

Девіз „тенденційнихъ.“

У місті панує велика тривога.
Туманом окутала вража облога
І голод грозить ся страшною рукою,
Від шлигів ворожих не має спокою.
Збираєть ся в місті за радою рада,
Та згоди не має, панує розрада,
Змагання, непевність і крик: зрада! зрада!
Мов тяжка хвороба так час там пливе,
Та місто не вмерло, воно ще живе.

Он в церкву ідуть молодята до шлюбу,
Он мати колише дитиноньку люблю.
„Ходімо, — говорить дружина дружині, —
З'єднаємо руки і долю свою,
Як згинуть прийдець ся, — в остатній годині
Побачу край себе дружину мою.“

„Спи, — мати сьпіває, — моє немовлятко,
Урожене в люту годину дитятко!
Не будеш ти лиха і голоду знати,
Пока ще на сьвіті живе твоя мати.“

Іде на стрівання хороший вояк,
Віта його мила щаслива.
„Чого зажурив ся, мій любий козак?“
Питає дівчина вродлива.

— Прощатись прийшов я, кохана, з тобою,
От зараз піду з товариством до бою,
Не сила терпіти лихої напасти,
Волю я в широкому полі пропасти,
Ніж тута, немов у турмі погирати!
Тебе тільки, зіронько, жаль покидати...“
Вона подає йому стрільбу грімку,
Чіпляє сама ясну шаблю важку,

Цілує, і пестить, і щастя бажає,
І мов на музики на бій виражає:
„Хай наша зоря тебе, милий, веде!“
І милий на смерть без вагання іде.
А он-де нещасний коханець край брами,
У распачі голову стиснув руками:
„Найгірша для мене ся люта година!
Не любить мене чарівниця-дівчина.
Подвійний мій распач, подвійний мій жаль,
Моя нерозважна печаль!...“

Он пісня з високого муру лунає.
По мурах одважний сьпівець похожає.
Поет не боїть ся від ворога смерти,
Бо вільная пісня не може умерти,
Тож він з ворогами і з лихом жартує
І вірші мов лехкої стрілки гартує,
І подає пісню в широкий простор,
Скрізь чутно її, на майдані і в полі,
Юрба перейшла тую пісню, мов хор.
Все бачить сьпівець у широкім роздолі
І небо, і море, красу сьвітову,
І людям сьпіває він пісню нову.

Усе одбиваєть ся в пісні, як в морі,
Рожевая зоря і червонная кров,

І темна ненависть і ясна любов,
І племінь пожару і місяць та зорі.
Та пісня, як море, і стогне, й рида,
І барвами грає,
І скелі зриває,
Як чиста, прозора вода.

Всі слухають пісню: нещасний коханець,
Щасливая пара, і мати, й дитина,
Сьпіва тую пісню дружині дружина, —
Те знає і тішить ся музин обранець.
То в день, серед людю, поети мов діти,
Їм милі тріумфи, і длаври, і квіти,
І вабить їм очі великая слава,
Якої не дасть перемога крівава, —
В надії на неї терновий вінець
Прийма молоденький сьпівець.

Ось день проминув, зник і вечер погожий,
Ніч криє і місто і табор ворожий,
І дивлять ся любо небесні очі.
Поснули усі до спочивку охочі,
Здрімала ся навіть обочна сторожа,
Скрізь тихо... Міцна чарівниченька божа,
Корить ся їй все під кінець,
Але не корить ся сьпівець.

Ті проміні горді, ясні золотії
В ньому розбудили і речі, і мрії,
Їх стримати — груди тісні!
І прудко, мов іскри з багаття.огнисті,
Мов хвилі, гірського потока сріблесті
Летять голоснії пісні.
І ллють ся і ллють ся без примусу, вільно,
Недбалі про славу й вінка,
І линуць з північними вітрами спільно
Високо під ясні зірки.
Бренить у них радість, лунає і горе,
Шумить у них спогадів, мрій, ціле море,

Навколо них роспач хаосна чорніє,
Над ними веселка надії промінїє.
    Не знає поет, чи хто слуха його,
    Не стримує серця і сьпіву свого,
Сьпіва серенаду ясній своїй зірці,
Та ночі, та музі своїй винозірці,
    Що з ним була в кожній порі...
І пісня чарує облогу ворожу
І будить на мурах обачну сторожу,
    Заснуть не дає до зорі!

12/IV 1896.

Леся Українка.

